MALAYSIA DEWAN RAKYAT ATURAN URUSAN MESYUARAT

NASKHAH SAHIH/BAHASA MALAYSIA

http://www.parlimen.gov.mv

HARI RABU, 23 NOVEMBER 2016, PUKUL 10.00 PAGI

Bil. 52

PERTANYAAN-PERTANYAAN BAGI JAWAB LISAN

1. PR-1343-L75930

Datuk Mohd Fasiah bin Haji Mohd Fakeh [Sabak Bernam] minta MENTERI KEMAJUAN LUAR BANDAR DAN WILAYAH menyatakan bilangan pengusaha Bumiputera luar bandar yang telah mendapat kemudahan Skim Pembiayaan Ekonomi Desa (SPED) dan nyatakan sejauh manakah Kementerian telah berjaya melahirkan Masyarakat Perdagangan dan Perindustrian Bumiputera (MPPB) dari kalangan luar bandar.

2. PR-1343-L77480

Tuan Sim Tze Tzin [Bayan Baru] minta MENTERI LUAR NEGERI menyatakan pendirian dan dasar Kerajaan dengan Presiden Baru Amerika Syarikat Donald Trump. Apakah Kerajaan akan kaji semula dasar dengan Amerika Syarikat.

[Pertanyaan di bawah PM.22(5)]

3. PR-1343-L76615

Tuan Haji Hasbi bin Haji Habibollah [Limbang] minta MENTERI SUMBER ASLI DAN ALAM SEKITAR menyatakan bilakah Kementerian akan melaksanakan "dredging" di kuala Sungai Limbang yang semakin tohor untuk mengatasi masalah banjir di bandar Limbang dan perkampungan di sepanjang Sungai Limbang semasa air pasang.

4. PR-1343-L75643

Dr. Michael Jeyakumar Devaraj [Sungai Siput] minta MENTERI SUMBER MANUSIA menyatakan langkah-langkah yang diambil oleh Kerajaan untuk melindungi kepentingan para pekerja yang dihentikan akibat kemuflisan syarikat memandangkan Akta Syarikat tidak menjamin bayaran pampasan rentikerja dan gaji tertunggak kepada pekerja yang terlibat.

Dato' Wira Othman bin Abdul [Pendang] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan apakah kemelut antara Dewan Bahasa dan Pustaka dengan Syarikat Dawana Sdn Bhd telah diselesaikan.

6. PR-1343-L77430

Tuan Manivanan a/I Gowindasamy [Kapar] minta MENTERI KESIHATAN menyatakan :-

- (a) sebab-sebab ganja diharamkan sedangkan rokok tidak diharamkan di Malaysia. Adakah ini bermaksud ganja lebih merbahaya daripada rokok atau tembakau. Jelaskan dengan contoh-contoh, mudarat dan bahaya penggunaan ganja berbanding dengan rokok dan tembakau ; dan
- (b) sama ada penggunaan "poppy seed" (biji ganja) pada makanan seperti kek adalah haram di bawah Akta Dadah Berbahaya 1952, sedangkan ini adalah perkara biasa di negara Eropah dan India.

7. PR-1343-L75950

Datuk William @ Nyallau anak Badak [Lubok Antu] minta MENTERI KEMAJUAN LUAR BANDAR DAN WILAYAH menyatakan jika Kementerian ada cadangan untuk memperuntukkan kewangan bagi pelaksanaan naik taraf bekas jalan balak berikut iaitu dari Simpang Sebeliau hingga ke Bawi Ulu Lemanak dan dari Sekunyit Kesit ke Ulu Engkari.

8. PR-1343-L76130

Tuan Wong Tien Fatt @ Wong Nyuk Foh [Sandakan] minta MENTERI KESIHATAN menyatakan berapa peruntukan telah diberi kepada Hospital Duchess of Kent di Sandakan dalam pecahan setiap tahun sejak tahun 2011 sehingga kini khususnya peruntukan dari segi naiktaraf kemudahan-kemudahan hospital seperti lif bangunan, bilik operasi, ambulans dan lain-lain.

9. PR-1343-L76708

Puan Rubiah binti Haji Wang [Kota Samarahan] minta MENTERI SUMBER MANUSIA menyatakan sejauh manakah inisiatif Kementerian dalam menarik minat masyarakat umum di negara ini menyertai industri tenaga mahir seperti dalam industri pembuatan dan pembinaan.

10. PR-1343-L77074

Tuan Gooi Hsiao-Leung [Alor Setar] minta MENTERI PENDIDIKAN menyatakan status kemajuan pembinaan Sekolah Menengah Jenis Kebangsaan Keat Hwa 3 di Pokok Sena, Kedah dan tarikh bila pembinaan sekolah tersebut akan diselesaikan.

11. PR-1343-L76554

Datuk Joseph Salang anak Gandum [Julau] minta KEMENTERIAN KEMAJUAN LUAR BANDAR DAN WILAYAH menyatakan adakah Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah dan Kementerian Pendidikan akan bekerjasama dalam usaha membekalkan kemudahan asas seperti elektriksiti dan air kepada kampung dan komuniti berdekatan sekolah daripada sumber yang sama.

Tuan V. Sivakumar [Batu Gajah] minta MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI, KOPERASI DAN KEPENGGUNAAN menyatakan kesan kejatuhan harga minyak mentah dunia terhadap pengusaha-pengusaha stesen minyak di Malaysia. Sejauh manakah impak yang dialami dan unjuran Kerajaan mengenai industri ini dalam jangka masa pendek dan jangka masa panjang.

13. PR-1343-L75819

Dato' Dr. Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong] minta MENTERI KEWANGAN menyatakan status/perkembangan terkini pembinaan Menara Warisan Merdeka yang dijangka siap pada tahun 2020. Apakah kekangan yang dihadapi oleh Kerajaan dalam merealisasikan impian ini.

14. PR-1343-L76988

Dato' Kamarul Baharin bin Abbas [Telok Kemang] minta PERDANA MENTERI menyatakan :-

- (a) status pendatang Rohingya khususnya generasi kedua dan ketiga yang dilahirkan di Malaysia; dan
- (b) rancangan Kerajaan menangani ratus ribuan pendatang dari negara-negara lain yang masuk secara sah atau haram memandangkan isu imigran menjadi cabaran keselamatan, sosial dan ekonomi yang berterusan dihadapi Malaysia.

15. PR-1343-L76051

Datuk Hajah Norah binti Abd Rahman [Tanjong Manis] minta MENTERI KESIHATAN menyatakan sama ada Kementerian telah menyiasat dakwaan bahawa bawang putih (*garlic*) yang diimport dari China mengandungi bahan kimia dan bahan peluntur (*bleach*) yang amat merbahaya.

16. PR-1343-L76748

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching] minta MENTERI KESIHATAN menyatakan apakah projek penaiktarafan Hospital Umum Sarawak yang akan dilaksanakan, bilakah ia akan mula dilaksanakan dan apakah anggaran kos yang terlibat.

17. PR-1343-L75674

Datin Mastura binti Mohd Yazid [Kuala Kangsar] minta MENTERI KEWANGAN menyatakan berapa ramaikah pencarum KWSP yang telah bertukar kepada caruman syariah dan daripada itu berapa ramaikah bukan islam yang menukar ke caruman tersebut.

18. PR-1343-L75510

Puan Hajah Zuraida binti Kamaruddin [Ampang] minta MENTERI KEMAJUAN LUAR BANDAR DAN WILAYAH menyatakan rancangan bagi pelajar-pelajar MRSM untuk menduduki peperiksaan IGCSE dengan lebih terperinci.

Dato' Haji Mohd Zaim bin Abu Hasan [Parit] minta MENTERI KEMAJUAN LUAR BANDAR DAN WILAYAH menyatakan apakah terdapat rancangan untuk mengadakan kios khusus untuk produk-produk desa di setiap perhentian MRT dan LRT untuk memastikan pengusaha-pengusaha kecil di luar bandar turut merasai limpahan ekonomi hasil usaha transformasi pengangkutan moden itu.

20. PR-1343-L76485

Tuan Wong Sze Phin @ Jimmy [Kota Kinabalu] minta MENTERI KEWANGAN menyatakan status terkini peruntukan RM1 bilion dalam Belanjawan 2016 digunakan untuk tujuan sistem Bus Rapid Transit (BRT) di Kota Kinabalu. Berikan juga status pembinaan 4 terminal bas utama dan rancangan naik taraf jika ada.

21. PR-1343-L77368

Dato' Ahmad Fauzi bin Zahari [Setiawangsa] minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan langkah-langkah yang dilaksanakan oleh pihak Kementerian bagi meningkatkan lagi penglibatan golongan Kurang Upaya (OKU) di dalam persatuan-persatuan belia setempat.

22. PR-1343-L77101

Dato' Seri Mohamed Azmin bin Ali [Gombak] minta MENTERI SUMBER MANUSIA menyatakan apakah usaha Kerajaan untuk menurunkan jumlah pekerja asing dalam negara supaya tidak melebihi 15% seperti yang disasarkan dalam RMK-11.

23. PR-1343-L76396

Dato' Haji Abdul Rahman bin Haji Mohamad [Lipis] minta MENTERI DALAM NEGERI menyatakan mekanisma yang bersesuaian serta konkrit dalam menghadapi masalah pelancong yang masuk ke Negara kita tetapi tidak pulang ke Negara mereka semula. Sekaligus menepis dakwaan yang telah viral bahawa wujudnya seramai 235,000 pelancong China di Malaysia yang tidak pulang ke negara asal.

24. PR-1343-L77394

Tuan Ramkarpal Singh a/I Karpal Singh [Bukit Gelugor] minta MENTERI PENGANGKUTAN menyatakan langkah-langkah yang diambil oleh Kerajaan untuk memberikan keadilan untuk keluarga mangsa-mangsa MH17 memandangkan laporan baru-baru ini bahawa pesawat tersebut kemungkinan besar ditembak oleh satu "missile" dari kawasan di Ukraine yang dikawal oleh kuasa-kuasa Rusia.

25. PR-1343-L75738

Datuk Jumat bin Idris [Sepanggar] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan :-

- (a) apakah tindakan positif dalam menangani kes-kes penculikan di perairan Sabah; dan
- (b) berapakah bilangan cubaan menculik diperairan Sabah yang berjaya ditangkap atau dipatahkan oleh pihak keselamatan kita setakat hari ini.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong] minta PERDANA MENTERI menyatakan untuk menjelaskan kenaikan harga mendadak tambang pengangkutan awam di Lembah Klang khususnya LRT dan Komuter yang membebankan rakyat terutamanya golongan berpendapatan rendah.

27. PR-1343-L76033

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Pairin Kitingan [Keningau] minta MENTERI PENDIDIKAN menyatakan sama ada dasar fokus utama Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia yang menekankan kemahiran Berfikir Aras Tinggi (HOTS atau Higher Order Thinking Skills) di sekolah, adakah guru-guru diberi kemahiran khusus terutama sekali yang diperlukan di negeri Sabah mencukupi dan memuaskan.

28. PR-1343-L77285

Tuan Shamsul Iskandar bin Mohd Akin [Bukit Katil] minta PERDANA MENTERI menyatakan susulan pengumuman Kerajaan untuk mengkaji pemansuhan hukuman mati mandatori bagi kesalahan di bawah Seksyen 39B Akta Dadah Berbahaya 1952, adakah Kerajaaan bercadang untuk secara automatik menukarkan hukuman gantung semua banduan ke hukuman penjara seumur hidup termasuk hukuman penjara sepanjang hayat.

29. PR-1343-L76831

Dato' Sri Douglas Uggah Embas [Betong] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah rancangan Kerajaan untuk menaik taraf keupayaan Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia (APMM) di Sarawak.

30. PR-1343-L76401

Tuan Zairil Khir Johari [Bukit Bendera] minta PERDANA MENTERI menyatakan sama ada Kerajaan bercadang untuk menyediakan semua jawapan Parlimen secara dalam talian agar senang dirujuk bukan sahaja oleh Ahli bahkan juga orang awam.

31. PR-1343-L76517

Dato' Dr. Tan Kee Kwong [Wangsa Maju] minta PERDANA MENTERI menyatakan sama ada pihak Kerajaan boleh mewajibkan syarikat-syarikat teksi supaya membiayai kos penyelenggaraan teksi yang disewa oleh para pemandu mereka.

32. PR-1343-L75963

Dato' Kamarudin bin Jaffar [Tumpat] minta MENTERI PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN menyatakan apakah perkembangan terkini cadangan Kerajaan Pusat memindah balik masjid Kampung Laut dan membangun industri pelancongan di situ.

33. PR-1343-L75753

Tuan William Leong Jee Keen [Selayang] minta MENTERI DALAM NEGERI menyatakan dasar dan proses penggajian pekerja asing, penukaran kerap dasar dan proses-proses menyukarkan perniagaan-perniagaan.

Tuan Anuar bin Abd. Manap [Sekijang] minta MENTERI PENGANGKUTAN menyatakan jumlah kutipan Caj Perkhidmatan Penumpang di semua lapangan terbang di seluruh negara untuk tempoh lima tahun yang lalu serta apakah rasional disebalik rancangan menaikkan caj tersebut bermula tahun hadapan.

35. PR-1343-L76531

Dato' Dr. Nik Mazian bin Nik Mohamad [Pasir Puteh] minta PERDANA MENTERI menyatakan jumlah rezab Tabung Haji yang ada dan berapakah jumlah wang yang telah dikeluarkan oleh Kerajaan bagi menampung hutang 1MDB.

36. PR-1343-L76770

Dato' Seri Dr. Wan Azizah binti Wan Ismail [Permatang Pauh] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status terkini tindakan yang diambil oleh SPRM terhadap pengarah-pengarah Majlis Amanah Rakyat (MARA) berikutan dakwaan penyelewengan pembelian hartanah di Australia dan maklumat terperinci jumlah dana MARA yang telah diselewengkan dari pembelian tersebut.

37. PR-1343-L76435

Tuan N. Surendran [Padang Serai] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan sama ada penjara-penjara Negara menurut had seramai 3 banduan bagi setiap sel seperti dinyatakan dalam peraturan mesyuarat 4(2) Peraturan-peraturan Penjara 2000.

38. PR-1343-L75659

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu] minta PERDANA MENTERI menyatakan jika terdapatnya syor-syor SUHAKAM yang telah ditolak oleh Jawatankuasa Khas Kabinet berkenaan Hak Tanah Adat Orang Asli ini, sila terangkan sebab-sebab lanjut syor-syor ini ditolak.

39. PR-1343-L77297

Dr. Ong Kian Ming [Serdang] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada perjanjian konsesi baru dengan ERL Sdn. Bhd. telah ditandatangani dan sama ada perjanjian ini akan dibentangkan secara umum supaya kita boleh dapat pengesahan perjanjian baru bukan sesuatu yang "lopsided" dan lebih menjaga kepentingan pemegang konsesi berbanding dengan kepentingan Kerajaan dan pengguna.

40. PR-1343-L76112

Dato' Haji Ahmad Nazlan bin Idris [Jerantut] minta MENTERI KEWANGAN menyatakan sejauh manakah penerimaan rakyat terhadap program turun padang menerusi Pusat Transformasi Komuniti Bergerak (Mobile CTC) yang diwujudkan bagi mendekatkan lagi perkhidmatan Kerajaan terus kepada rakyat.

Dr. Che Rosli bin Che Mat [Hulu Langat] minta MENTERI TENAGA, TEKNOLOGI HIJAU DAN AIR menyatakan secara menyeluruh dan terperinci perancangan mewujudkan Green Langkawi agar pencinta Teknologi Hijau dapat sama-sama terlibat dalam pembangunannya.

42. PR-1343-L76250

Tuan Idris bin Haji Ahmad [Bukit Gantang] minta PERDANA MENTERI menyatakan berapakah jumlah unit Perumahan Generasi Baharu Felda (PGBF) yang telah disiapkan di seluruh negara, menurut pecahan tempat dan negeri tetapi tidak diagihkan dan apakah masalahnya.

43. PR-1343-L77128

Tuan Haji Khalid bin Abdul Samad [Shah Alam] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan apakah usaha-usaha pembaikan yang telah diambil terhadap 1MDB selepas pembentangan Laporan Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negara (PAC).

44. PR-1343-L77167

Tuan Jeff Ooi Chuan Aun [Jelutong] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan bilakah laporan muktamad mengenai nahas pesawat MH370 akan dimasyhurkan mengikut ketetapan Annex 13, Chicago Convention yang dikelolakan oleh ICAO.

45. PR-1343-L75685

Dato' Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai] minta MENTERI SUMBER ASLI DAN ALAM SEKITAR menyatakan sejauh manakah perkembangan usaha kearah matlamat pengurangan 30% karbon yang Malaysia janjikan di COP 21 dan adakah Langkawi bersedia menjadi inisiatif contoh kepada Majlis Perbandaran dan daerah lain.

46. PR-1343-L76536

Tuan Ignatius Dorell Leiking [Penampang] minta MENTERI DALAM NEGERI menyatakan secara terperinci identiti-identiti kumpulan 'Sulu Komander' yang berada di setiap Kawasan Dewangan Undangan Negeri Sabah dan jika mereka ini yang membawa ancaman kepada Sabah sudah ditangkap.

47. PR-1343-L76574

Tuan Ahmad Marzuk bin Shaary [Bachok] minta MENTERI PENGANGKUTAN menyatakan menyatakan 20 penambahbaikan baru yang telah dibuat bagi memastikan pengangkutan dalam Negara menjadi lebih selamat dan efisyen.

48. PR-1343-L77407

Datuk Haji Shabudin bin Yahaya [Tasek Gelugor] minta MENTERI TENAGA, TEKNOLOGI HIJAU DAN AIR menyatakan sejauh manakah tahap kajian dan kesesuaian penggunaan tenaga solar dalam sektor domestik seperti perumahan. Adakah Kerajaan bercadang untuk memperkenalkan teknologi tenaga solar kepada masyarakat dengan meluas.

Datuk Juslie bin Ajirol [Libaran] minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan apakah pandangan Malaysia terhadap pelantikan Presiden Amerika Syarikat yang baharu dari segi hubungan dua hala.

50. PR-1343-L77487

Puan Kasthuriraani a/p Patto [Batu Kawan] minta PERDANA MENTERI menyatakan mengapa kaum India masih terpinggir dari segi kewarganegaraan, pendidikan sekolah dan universiti, peluang pekerjaan dalam sektor Kerajaan dan swasta dan keusahawanan serta apakah pendekatan Kerajaan untuk menangani masalah ini dan pendekatan Kerajaan untuk mencegah kaum India dari terjebak dalam gangsterisme.

[Pertanyaan di bawah PM.22(5)]

51. PR-1343-L77490

Tuan Loke Siew Fook [Seremban] minta MENTERI KEWANGAN menyatakan apakah Kerajaan akan membatalkan lesen-lesen Cabutan Khas kepada Syarikat-syarikat Nombor Ramalan (NFO) pada tahun 2017.

[Pertanyaan di bawah PM.22(5)]

52. PR-1343-L77484

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching] minta MENTERI KEWANGAN menyatakan apakah kutipan hasil Kerajaan daripada special draws nombor 4 – ekor untuk tahun 2010 hingga 2016.

[Pertanyaan di bawah PM.22(5)]

53. PR-1343-L77481

Tuan Sim Tze Tzin [Bayan Baru] minta PERDANA MENTERI menyatakan sama ada satu Jawatankuasa Khas yang baru atau new special task force telah ditubuhkan untuk menyiasat kes SRC International. Siapakah anggota dalam taskforce tersebut dan bilakah ia mula dan selesai siasatan.

[Pertanyaan di bawah PM.22(5)]

54. PR-1343-L76877

Tuan Lim Lip Eng [Segambut] minta MENTERI KEWANGAN menyatakan senarai nama 40 Syarikat Berkaitan Kerajaan (GLC) dan Syarikat Milik Kerajaan menerusi Menteri Kewangan Diperbadankan (MKD) yang mengalami kerugian paling besar. Apakah langkah-langkah yang diambil oleh Kerajaan tentang syarikat-syarikat tersebut.

Tuan Sim Tze Tzin [Bayan Baru] minta PERDANA MENTERI menyatakan butiran tentang East Coast Rail Link yang dilaporkan sebagai projek landasan yang termahal di dunia termasuk apakah anggaran kos pembinaan per km ECRL berbanding dengan projek rel yang sama di dunia. Mengapakah ia tidak dilaksanakan tender terbuka.

[Pertanyaan di bawah PM.22(5)]

PADA PERMULAAN URUSAN MESYUARAT MENGEMUKAKAN RANG UNDANG-UNDANG KERAJAAN UNTUK BACAAN KALI YANG PERTAMA

1. **Menteri Kewangan**

* Rang Undang-Undang Setem (Pindaan) 2016

^{*} Menandakan bahawa Rang Undang-undang ini akan dibawa pada semua peringkat di mesyuarat ini.

ATURAN URUSAN MESYUARAT DAN USUL-USUL

1. Menteri di Jabatan Perdana Menteri akan mencadangkan:-

"BAHAWA pada Selasa, 25 Oktober 2016 semasa sesi Kamar Khas, Yang Berhormat Lim Lip Eng, Ahli Parlimen Kawasan Segambut dengan biadapnya telah mempersoalkan kuasa Yang di-Pertua Dewan Rakyat yang boleh dikenakan ke atas beliau kerana enggan mengikut arahan Tuan Yang di-Pertua.

BAHAWA Yang Berhormat Segambut juga telah menghina Yang di-Pertua Dewan Rakyat dengan kenyataan "You are a disgrace to Parliament.... we are elected and you are appointed". Kenyataan Yang Berhormat Segambut telah menghina Yang di-Pertua Dewan Rakyat dan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat yang telah memilih beliau sebagai Yang di-Pertua Dewan Rakyat berdasarkan Perkara 57 Fasal 1 Perlembagaan Persekutuan.

BAHAWA Yang Berhormat Segambut sebelum itu telah mengeluarkan satu kenyataan pada 23 Oktober 2016 yang mempertikaikan dan memperlekehkan keputusan Yang di-Pertua Dewan Rakyat berhubung dengan pertanyaan - pertanyaan serta usul yang berkaitan tindakan sivil *in rem* oleh Department of Justice mengenai isu *sub judice*.

BAHAWA Yang Berhormat Segambut juga telah mengeluarkan satu kenyataan semasa sidang media di lobi Parlimen pada Khamis, 7 April 2016 yang menyatakan bahawa Yang di-Pertua Dewan Rakyat gagal dalam usaha-usaha penambahbaikan Parlimen yang sedang dilaksanakan oleh Yang di-Pertua Dewan Rakyat dan meminta agar Yang di-Pertua Dewan Rakyat meletakkan jawatan.

DAN BAHAWA perbuatan dan kenyataan-kenyataan yang dibuat oleh Yang Berhormat Segambut itu adalah merupakan satu penghinaan kepada Tuan Yang di-Pertua Dewan Rakyat yang menjalankan tugas sebagai Pengerusi Dewan ini dan demikian bererti penghinaan juga kepada Dewan Rakyat yang turut mencemarkan nama baik dan prestij Dewan Rakyat.

MAKA INILAH DIPERSETUJUI BAHAWA Yang Berhormat Lim Lip Eng, Ahli Parlimen Kawasan Segambut hendaklah digantung daripada perkhidmatan Majlis Mesyuarat selama enam (6) bulan dari tarikh keputusan usul ini diluluskan."

2. (D.R.18/2016)

Rang Undang-Undang Kewangan 2016

Bacaan Kali Yang Kedua

[Menteri Kewangan]

3.	(D.R.16/2016)	Rang Undang-Undang Pentadbiran Undang-undang Islam (Wilayah-Wilayah Persekutuan) (Pindaan) 2016	"
		[Menteri di Jabatan Perdana Menteri]	
4.	(D.R.15/2016)	Rang Undang-Undang Pendaftaran Kelahiran dan Kematian (Pindaan) 2016	"
		[Menteri Dalam Negeri]	
5.	(D.R. 24/2016)	Rang Undang-Undang Kesalahan Yang Berhubungan Dengan Anugerah 2016	"
		[Menteri di Jabatan Perdana Menteri]	
6.	(D.R. 19/2016)	Rang Undang-Undang Lambang dan Nama (Mencegah Penggunaan Tak Wajar) (Pindaan) 2016	"
		[Menteri di Jabatan Perdana Menteri]	
7.	(D.R. 22/2016)	Rang Undang-Undang Pihak Berkuasa Penerbangan Awam Malaysia 2016	"
		[Menteri Pengangkutan]	
8.	(D.R. 23/2016)	Rang Undang-Undang Penerbangan Awam (Pindaan) 2016	"
		[Menteri Pengangkutan]	
9.	(D.R.13/2016)	Rang Undang-Undang Mahkamah (Kaedah-Kaedah Pemulaan Tindakan Sivil) 2016	"
		[Menteri di Jabatan Perdana Menteri]	

10. Menteri Kewangan akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan ini, mengikut peruntukan subperenggan 8(3)(a)(iv) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61], mengambil ketetapan bersetuju supaya Kerajaan Malaysia melalui Menteri Kewangan (Diperbadankan), membuat pelaburan dengan menukarkan sebahagian pinjaman yang diberikan oleh Kerajaan Malaysia sebanyak RM500 juta kepada Small Medium Entreprise Development Bank Malaysia Berhad (SME Bank), sebuah syarikat yang dimiliki oleh Menteri Kewangan (Diperbadankan) kepada ekuiti bersamaan dengan Lima Ratus Juta (500,000,000) unit saham biasa pada RM1 bagi satu unit saham".

11. Menteri Dalam Negeri akan mencadangkan:-

"Bahawa Majlis ini membuat suatu ketetapan menurut sub-seksyen 4(11), Akta Kesalahan Keselamatan (Langkah-langkah Khas) 2012 supaya sub-seksyen 4(5), Akta ini hendaklah terus berkuatkuasa bagi tempoh 5 tahun lagi mulai dari 31 Julai 2017".

12. **Menteri Kewangan** akan mencadangkan :-

"Bahawa Majlis ini mengambil ketetapan iaitu menurut kuasa yang ditetapkan padanya oleh subseksyen (2) seksyen 11, subseksyen (2) seksyen 155, subseksyen (2) seksyen 163B dan subseksyen (2) seksyen 163K, Akta Kastam 1967 supaya Perintah Duti Kastam yang dibentangkan di hadapan majlis ini sebagai kertas status, bilangan ST.69/2016, ST.78/2016, ST.79/2016, ST.80/2016, ST.81/2016, ST.86/2016, ST.99/2016, ST.100/2016, ST.115/2016, ST.116/2016 dan ST.117/2016 disahkan".

13. **Menteri Kewangan** akan mencadangkan :-

"Bahawa Majlis ini mengambil ketetapan iaitu menurut kuasa yang ditetapkan padanya oleh subseksyen (2) seksyen 91DA, subseksyen (2) seksyen 90A dan subseksyen (2) seksyen 91I, Akta Eksais 1976 supaya Perintah Duti Eksais yang dibentangkan di hadapan majlis ini sebagai kertas statut, bilangan ST.118/2016, ST.119/2016 dan ST.120/2016 disahkan".

14. Menteri Kewangan akan mencadangkan :-

"Bahawa Majlis ini mengambil ketetapan iaitu menurut kuasa yang ditetapkan padanya oleh subseksyen (5) seksyen 17, subseksyen (2) seksyen 56, dan subseksyen (2) seksyen 160, Akta Cukai Barang dan Perkhidmatan 2014 supaya Perintah Akta Cukai Barang dan Perkhidmatan yang dibentangkan di hadapan majlis ini sebagai kertas statut, bilangan ST.121/2016, ST.122/2016 dan ST.123/2016 disahkan".

15. Dato' Seri Abdul Hadi bin Awang [Marang] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan ini memberikan kebenaran menurut Peraturan Mesyuarat 49 (1) kepada Yang Berhormat Ahli bagi kawasan Marang untuk mencadangkan suatu Rang Undang-undang Ahli Persendirian bernama Rang Undang-undang Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) (Pindaan) 2016 seperti berikut:-

- i. menggantikan Seksyen 2 dengan seksyen berikut:
  - **"2.** Mahkamah Syariah akan mempunyai kuasa ke atas seseorang penganut agama Islam dan di dalam hal-hal kesalahan di bawah perkara-perkara yang disenaraikan di dalam Butiran 1 Senarai Negeri di bawah Jadual Kesembilan Undang-Undang Persekutuan."; dan
- ii. memasukkan selepas seksyen 2 dengan seksyen berikut:

"2A. Dalam menjalankan undang-undang jenayah di bawah Seksyen 2 Mahkamah Syariah berhak menjatuhkan hukuman yang dibenarkan oleh undang-undang syariah berkaitan hal-hal kesalahan yang disenaraikan di bawah seksyen yang disebutkan diatas, selain dari hukuman mati."

[Menteri di Jabatan Perdana Menteri]

16. PR-1343-U75583

Datuk Dr. Makin @ Marcus Mojigoh [Putatan] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan ini mengambil maklum bahawa, kesan pemanasan global telah mencapai satu tahap yang amat serius di mana disebabkan peningktan paras air laut, terdapat banyak sawah-sawah padi tidak lagi dapat ditanam dengan tanaman padi disebabkan sawah-sawah padi ini telah dicemari dengan air masin. Dan mengambil maklum juga bahawa kesan daripada fenomena ini, para petani terutama sekali mereka yang menanam padi di sawah-sawah padi yang berkedudukan tanah rendah atau pesisir pantai kehilangan punca pendapatan dan sekaligus kualiti hidup mereka turut terjejas. Dan mengambil maklum juga bahawa, sebagai langkah mitigasi bagi memulihkan ekonomi para petani ini, Kerajaan hendaklah membantu mereka dengan memperkenalkan tanaman bernilai komersial lain, yang sesuai ditanam di sawah yang dimasuki air masin tersebut seperti penanaman kelapa pandan dan sebagainya. Dan mengambil maklum juga bahawa penyediaan dan pengorekan perparitan untuk meninggikan paras tanah yang dimaksudkan di atas, di kawasan yang terlibat akan membolehkan kawasan yang terlibat tidak ditenggelami air masin. Maka, bagi menangani masalah ini, Dewan ini hendaklah mengambil ketetapan bahawa, di samping menangani isu pemanasan global secara serius, Kerajaan juga harus segera membantu para petani (atau pesawah padi) dalam mengusahakan semula sawah-sawah padi mereka yang terjejas oleh fenomena ini, dengan memperkenalkan tanaman bernilai komersial yang baru di tanah tersebut."

[Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani]

17. PR-1343-U75584

Datuk Dr. Makin @ Marcus Mojigoh [Putatan] akan mencadangkan:"Bahawa Dewan ini mengambil maklum bahawa dengan purata hujan tahunan negara kini telah meningkat sering kita dengar tentang keadaan banjir kilat yang telah banyak menyebabkan kemusnahan harta benda, ameniti sosial, kerosakan alam sekitar dan lain-lain yang menjangkau jutaan ringgit nilainya. Dan mengambil maklum juga bahawa keadaan banjir ini ditambah burukkan lagi di mana banyak kolam dan paya ditimbus bagi pembangunan hartanah dan sebagainya. Ini menyebabkan sungai-sungai dan terusan tidak lagi dapat menampung jumlah air yang mengalir secara mendadak. Dan mengambil maklum juga bahawa, sebagai langkah mitigasi, kolam-kolam air yang luas boleh diwujudkan dalam sesuatu kawasan bagi menampung air hujan lebat yang turun sebelum ianya mengalir ke sungai-sungai dan terusan, sekali gus

dapat mengurangkan kejadian banjir kilat. Dan mengambil maklum juga bahawa, takungan air di kolam-kolam tadi boleh juga dirawat dan disalirkan ke empangan bekalan air yang mana boleh digunakan sebagai air terawat oleh para pengguna. Dan mengambil maklum juga bahawa air daripada takungan kolam itu juga boleh disalurkan kepada industri-industri yang memerlukannya di samping digunakan untuk menyiram tanaman atau taman-taman. Maka, bagi menangani masalah banjir kilat ini, dewan yang mulia ini hendaklah mengambil ketetapan bahawa Kerajaan hendaklah mensyaratkan bahawa sebelum sesuatu zon itu dibangunkan, satu kawasan kolam takungan air hendaklah disediakan bagi maksud di atas."

[Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar]

18. PR-1343-U75585

Datuk Dr. Makin @ Marcus Mojigoh [Putatan] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan ini mengambil maklum bahawa, ramai graduan serta lulusan sekolah menengah tidak berpeluang untuk mendapatkan kerja dan kebanyakan mereka ini akhirnya hanya berlegar di kampung masing-masing dan tidak berpendapatan. Dan mengambil maklum juga bahawa, masih banyak peluang-peluang perniagaan yang boleh diusahakan di kampungkampung sekiranya mereka yang berminat mendapat latihan, bimbingan dan bantuan kewangan yang secukupnya. Dan mengambil maklum juga bahawa pihak Kerajaan telah beberapa kali mengutarakan program pembangunan desa seperti program satu kampung satu industri, namun belum ada lagi program seumpamanya yang benar-benar berjaya. Dan mengambil maklum juga bahawa kebanyakan bekalan bahan mentah bagi penghasilan produk makanan, herba, tenusu dan lain-lain lagi boleh didapati di kampung-kampung dengan mudah. Dan mengambil maklum juga bahawa, melalui program "cottage industry" bukan sahaja penduduk kampung yang terlibat dalam program ini akan mendapat manfaat, malah negara secara keseluruhannya akan mendapat manfaat daripada aliran aktiviti ekonomi yang dijana. Maka, bagi menangani masalah ini, Dewan yang mulia ini hendaklah mengambil ketetapan bahawa Kerajaan merumus satu mekanisme yang lebih efektif bagi menggalakkan penglibatan penduduk kampung dalam aktiviti "cottage industry" yang mana akan dapat membawa manfaat kepada 15-20 orang daripada setiap kampung."

[Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah]

Datuk Dr. Makin @ Marcus Mojigoh [Putatan] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan ini mengambil maklum bahawa kos sara hidup keluarga telah meningkat dengan mendadak dan ini dapat dirasakan begitu hebat sekali oleh mereka daripada golongan berpendapatan rendah. Dan mengambil maklum juga bahawa teknologi solar yang terdapat pada hari ini dapat membekalkan tenaga eletrik dengan murah dan mesra alam. Dan mengambil maklum juga bahawa kadar penurunan hujan di negara ini agak tinggi dan boleh membekalkan bekalan air mentah yang cukup sekiranya ditadah dan disimpan dengan baik. Maka, bagi meringankan kos sara hidup keluarga terutama sekali mereka yang dari golongan berpendapatan rendah, Dewan yang mulia ini hendaklah mengambil ketetapan bahawa, semua pembinaan PPRT yang baru hendaklah dilengkapkan dengan sistem tenaga solar dan tangki tadahan air bagi membolehkan pemilik rumah tersebut menurunkan sedikit kos sara hidup keluarga mereka."

[Menteri Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

20. PR-1343-U75587

Datuk Dr. Makin @ Marcus Mojigoh [Putatan] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan ini mengambil maklum bahawa, terdapat desas-desus bahawa pencarum Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) yang masih menabung dalam KWSP, yang telah mencapai umur 75 tahun, yang dikatakan mencecah jumlah 260,000 orang, tidak lagi dibayar dividen ke atas simpanan mereka di dalam KWSP, seperti yang disiarkan oleh akhbar The Sun Daily. Dan mengambil maklum juga bahawa, kekeliruan ini adalah disebabkan oleh polisi KWSP yang dikeluarkan pada tahun 2008, melalui Akta KWSP 1991 yang menerangkan bahawa simpanan para pencarum yang telah mencapai umur 75 tidak akan dibayar dividen. Dan mengambil maklum juga bahawa para pesara yang masih menyimpan akaun dengan pihak KWSP masih memerlukan sumber pendapatan yang terurus dengan kadar pulangan yang baik dan KWSP dikatakan memberikan kadar pulangan yang baik serta terjamin selamat. Maka, bagi menangani masalah ini dan membela nasib para pendeposit KWSP yang dimaksudkan, Dewan yang mulia ini hendaklah mengambil ketetapan bahawa Kerajaan hendaklah segera meminda Akta 1991 dan membatalkan polisi KWSP 2008 bagi memastikan agar para pencarum atau penabung KWSP menerima dividen selagi mereka masih mempunyai akaun yang aktif dengan KWSP."

[Menteri Kewangan]

Datuk Dr. Makin @ Marcus Mojigoh [Putatan] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan ini mengambil maklum bahawa, kos barangan dan kos sara hidup di negeri Sabah adalah antara yang tertinggi di negara ini dan polisi kabotaj, dikatakan sebagai antara penyebab utama keadaan ini berlaku. Dan mengambil maklum juga bahawa, akibat polisi kabotaj ini, kapal-kapal dagang dari luar negara tidak dibenar memunggah dan mengangkut barangan dari mana-mana pelabuhan di Malaysia kecuali di Pelabuhan Klang. Ini menyebabkan barangan tersebut terpaksa di angkut semula dengan kos tambahan ke pelabuhan-pelabuhan di negeri Sabah dan Sarawak. Dan mengambil maklum juga bahawa disebabkan polisi kabotaj ini, kadar caj penghantaran antara pelabuhan ditetapkan oleh pihak perkapalan dengan kawalan terhad oleh pihak Kerajaan. Misalnya, caj penghantaran kontena 20 kaki dari pelabuhan Klang ke pelabuhan Kota Kinabalu ialah RM2,436, ke pelabuhan Sandakan RM3,235 dan ke pelabuhan Tawau RM3,336.

Ternyata caj ini adalah terlalu tinggi jika dikira dari segi jarak batu nautika antara pelabuhan berbanding dengan caj penghantaran di pelabuhan-pelabuhan lain. Maka, bagi menangani masalah ini serta mengimbangi harga barangan dan kos sara hidup di negeri Sabah, Dewan yang mulia ini hendaklah mengambil ketetapan bahawa Kerajaan hendaklah segera membatalkan polisi kabotaj ini bagi meringankan beban rakyat Sabah dan Sarawak khasnya."

[Menteri Kewangan]

22. PR-1343-U75589

Datuk Dr. Makin @ Marcus Mojigoh [Putatan] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan ini mengambil maklum bahawa kebanjiran warga asing ke negara ini telah membawa budaya yang kurang baik di negara ini di mana mereka dengan sewenang-wenangnya membuang sampah merata-rata dan ini dapat kita lihat di kota-kota besar pada hujung minggu di mana mereka ini keluar beriadah. Dan mengambil maklum juga bahawa, sejak akhir-akhir ini, penduduk tempatan juga telah mula dijangkiti dengan sikap kutu sampah yang dimaksudkan di atas, di mana penduduk tempatan juga mula membuang sampah merata-rata. Dan mengambil maklum juga bahawa penularan pelbagai jenis penyakit bawaan vektor, tikus, lipas dan lalat, pembuangan sampah merata-rata telah menambah-burukkan lagi ancaman kesihatan di negara ini. Maka, bagi menangani masalah ini, Dewan yang mulia ini hendaklah mengambil ketetapan bahawa Kerajaan Malaysia hendaklah memindah undang-undang bagi menghukum kutu-kutu sampah dengan hukuman lebih berat lagi disamping menggalakkan lebih banyak usaha untuk kitar semula dijalankan."

[Menteri Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

Tuan Nga Kor Ming [Taiping] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan yang mulia ini meluluskan satu ketetapan supaya Laporan Ketua Audit Negara berkenaan dengan isu 1 MDB (1 Malaysia Development Bhd) dibentang dan dikemukakan untuk perbahasan di Dewan Rakyat dengan kadar segera."

[Perdana Menteri]

24. PR-1343-U76225

Tuan Nga Kor Ming [Taiping] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan yang mulia ini meluluskan satu ketetapan supaya YAB Perdana Menteri dan seluruh anggota Menteri Kabinet mengisytiharkan harta dan aset mereka kepada Dewan Rakyat tiap-tiap tahun pada bulan Disember."

[Perdana Menteri]

25. PR-1343-U76226

Tuan Nga Kor Ming [Taiping] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan yang mulia ini meluluskan satu ketetapan supaya mengesyorkan kepada DYMM Seri Paduka Baginda Yang Di Pertuan Agong untuk menubuhkan satu Suruhanjaya Diraja supaya menyiasat dan mengemukakan laporan siasatan terhadap skandal kewangan 1MDB dengan kadar segera."

[Perdana Menteri]

26. PR-1343-U76228

Tuan Nga Kor Ming [Taiping] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan yang mulia ini meluluskan satu ketetapan selaras dengan titah Majlis Raja-Raja Melayu dimana Akta Majlis Keselamatan Negara 2016 dibentang dan dikaji semula di Dewan Rakyat dengan kadar segera."

[Perdana Menteri]

27. PR-1343-U77356

Tuan M. Kulasegaran [lpoh Barat] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan ini mengambil maklum, Parlimen sepatutnya mengambil maklum kes penembakan Lucus a/I Asirvatham dari Ipoh semasa bekerja di kebunnya di Chemor Perak pada 11 Ogos 2016 oleh seorang bekas pegawai kanan polis. Kes penembakan tersebut perlu disiasat secara ketat dan efektif melalui penubuhan sebuah badan jawatankuasa yang bebas dan integriti serta laporannya diumumkan kepada orang ramai (made public)."

[Menteri Dalam Negeri]

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan ini membahaskan langkah-langkah untuk mencegah pengganas di Malaysia."

[Menteri Dalam Negeri]

29. PR-1343-U75911

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan ini memperbincangkan dasar penyelenggaraan semua jenis pengangkutan di negara".

[Menteri Pengangkutan]

30. PR-1343-U75794

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang] akan mencadangkan:-

"Bahawa Kerajaan mempergiatkan usaha untuk meyatupadukan rakyat berbilang kaum di Malaysia yang kelihatan masih lemah dan longgar meskipun negara telah menjadi negara merdeka dan berdaulat sejak 59 tahun lalu supaya mereka boleh hidup dengan aman dan saling memerlukan dan memahami antara satu sama lain bagi memudahkan mereka membangunkan ekonomi negara secara bersama dan merealisasikan impian Malaysia."

[Perdana Menteri]

31. PR-1343-U75795

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang] akan mencadangkan:-

"Bahawa Kerajaan memulihkan pilihan raya kerajaan tempatan seluruh negara supaya urustadbir Kerajaan menjadi lebih cekap, akauntabiliti dan bersih dengan mengambil langkah pertama untuk membuat kajian serius dan melakukan pungutan suara antara rakyat."

[Menteri Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

32. PR-1343-U75707

Tuan Loke Siew Fook [Seremban] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan ini merakamkan sekalung tahniah dan setinggi-tinggi penghargaan kepada wira dan wirawati negara yang telah mengharumkan nama negara di Sukan Paralimpik dan Olimpik 2016 di Rio De Janerio.Kejayaan Mohamad Ridzuan Mohamad Puzi acara 100 meter,

Muhammad Ziyad Zolkefli acara lontar peluru dan Abdul Latif Romly acara lompat jauh merangkul tiga pingat emas pertama untuk Malaysia dalam Sukan Paralimpik serta dua rekod dunia yang dicapai oleh mereka adalah satu kejayaan yang luar biasa dan sangat dibanggakan. Atlet wanita Siti Noor Radiah Ismail yang memenangi pingat gangsa dalam acara lompat jauh di Sukan Paralimpik juga merupakan satu pencapaian yang membanggakan. Dewan ini juga merakamkan ucapan setinggi-tinggi tahniah terhadap atlet-atlet negara yang memenangi 4 pingat perak dan 1 pingat gangsa di Sukan Olimpik Rio 2016 iaitu pemenang pingat perak dalam acara badminton perseorangan lelaki Dato Lee Chong Wei, badminton beregu lelaki Goh V Shem-Tan Wee Kiong, badminton beregu campuran Chan Peng Soon-Goh Chan Ying dan pemenang pingat perak dalam acara terjun Pandelela Rinong-Chan Jun Heong serta pemenang pingat gangsa acara berbasikal keirin Azizulhasni Awang.Atlet-atlet tersebut telah mencapai keputusan yang terbaik untuk kontijen Malaysia dalam sejarah penyertaan negara dalam Sukan Olimpik dan kejayaan tersebut harus dibanggakan oleh seluruh rakyat Malaysia."

[Menteri Belia dan Sukan]

33. PR-1343-U77348

Tuan Liew Chin Tong [Kluang] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan ini bersetuju mengurangkan peruntukan untuk JPM dan menyalurkan kepada peruntukan bagi hal ehwal pendidikan, pengangkutan awam, kesihatan dan kebajikan rakyat. Peruntukan untuk Jabatan Perdana Menteri telah dihadkan tahapnya pada tahun 2008 iaitu masing-masing sebanyak RM3.4 bilion bagi peruntukan pengurusan dan RM3.5 bilion untuk pembangunan. Ini membawa kepada jumlah keseluruhan sebanyak RM6.9 bilion. Berbanding 2016, anggaran peruntukan pengurusan dan pembangunan telah melepasi tahap ditetapkan pada 2008 tersebut iaitu masing-masing sebanyak RM5.9 bilion dan RM14 bilion yang membawa kepada jumlah keseluruhan RM20 bilion."

[Menteri Kewangan]

34. PR-1343-U77349

Tuan Liew Chin Tong [Kluang] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan ini menyokong cadangan menetapkan sebarang pembelian aset atau sistem pertahanan yang melebihi 100 juta oleh Kementerian Pertahanan, mesti dibawa ke Parlimen dibahas dan diaudit oleh Jabatan Audit Negara supaya untuk syarat meneruskan pembelian ini. Ini juga bertujuan untuk mempertingkatkan integriti dan keberkesanan pembelian sistem pertahanan. Ini adalah diakibatkan oleh pembelian Kapal Selam Scorpene telah menimbulkan banyak persepsi negatif terhadap negara."

[Perdana Menteri]

Tuan Manivanan a/I Gowindasamy [Kapar] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan ini mempertimbangkan cadangan untuk menghalang dan mengharamkan penjualan arak murahan (cheap liquor) secara mudah dan murah yang semakin berleluasa. Gejala pengambilan arak murahan ini menimbulkan pelbagai masalah sosial seperti keganasan rumah tangga dan gengsterisme serta merosakkan organ dalaman. Di samping itu, kawalan dan penyeliaan terhadap kedai—kedai menjual arak perlu diketatkan. Masa penjualan arak dan lokasi minum arak perlu dikaji. Kawasan tempat awam seperti di taman awam dan taman permainan kanak-kanak, minum arak wajib diharamkan. Dewan ini juga wajib mempertimbangkan penubuhan Pusat Pemulihan Arak (PPA) di setiap negeri di Malaysia untuk membendung masalah minum arak yang semakin berleluasa di kalangan anak muda merentasi sempadan bangsa dan agama."

[Menteri Dalam Negeri]

36. PR-1343-U77438

Tuan Manivanan a/I Gowindasamy [Kapar] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan ini mempertimbangkan cadangan untuk kes kematian di bawah tahanan Polis DiRaja Malaysia, keluarga simati diberi kebenaran sepenuhnya untuk memperoleh Pakar Perubatan Forensik sendiri bagi mewakili pihak keluarga si mati semasa bedah siasat dijalankan."

[Menteri Dalam Negeri]

37. PR-1343-U77439

Tuan Manivanan a/I Gowindasamy [Kapar] akan mencadangkan:-

"Bahawa Dewan ini mendesak agar pendidikan agama diperkenalkan di sekolah kepada pelajar bukan Islam sebagai langkah untuk menerapkan nilai-nilai murni dan keagamaan di kalangan pelajar bukan Islam bagi menangani gegala sosial yang kian meningkat dan berleluasa akibat daripada kegagalan sistem pendidikan di Malaysia."

[Menteri Pendidikan]

38. Tuan Gobind Singh Deo [Puchong] akan mencadangkan:-

Pada 17.10.2016, Tuan Yang Di-Pertua telahpun membuat keputusan di dalam Dewan Rakyat seperti berikut:

Jadi masa tidak lagi mengizinkan. Jadi sesi pertanyaan-pertanyaan bagi jawapan lisan berakhir dan sebelum saya memanggil Setiausaha untuk beredar ke urusan mesyuarat yang lain, ada satu perkara mustahak yang ingin saya umumkan iaitu Ahli-ahli Yang Berhormat saya mendapati beberapa soalan dalam pertanyaan jawapan lisan dan bertulis serta usul yang telah dikemukakan bagi Mesyuarat Ketiga Penggal Keempat

Parlimen Ketiga Belas kali ini berkaitan dengan satu isu yang menjadi kegemaran ahli-ahli Yang Berhormat iaitu isu tindakan sivil in rem oleh Jabatan Keadilan Amerikat Syarikat atau singkat DOJ.

Jadi untuk mengelakkan lagi satu pertuduhan seperti di sesi yang lalu iaitu di mana soalan yang perlu dijawab secara lisan oleh kerana tidak ada masa untuk dijawab pada ketika itu, maka Menteri menjawab mengatakan bahawa tidak payalah dijawab secara bertulis oleh kerana itu adalah sub judice.

Jadi dalam hal ini, dalam sesi ini juga ada perkara-perkara yang sedemikian. Jadi saya tidak mahu lagi timbul satu persepsi di mana Menteri akan dituduh bahawa dia assumed the role of Speaker. Jadi untuk itu setelah meneliti isi kandungan pertanyaan-pertanyaan tersebut, saya mendapati bahawa ia adalah perkara yang masih dalam timbangan mahkamah ataupun sub judice. Oleh itu Menteri yang berkenaan tidak perlu jawab kepada perkara-perkara tersebut.

Manakala kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang sedemikian untuk memuaskan hati mereka saya akan sampaikan setiap Ahli Yang Berhormat keputusan saya secara bertulis. Terima kasih. Sila.

Dengan hormatnya, saya usulkan supaya keputusan Tuan Yang Di-Pertua tersebut dikaji semula menurut Peraturan 43 Peraturan Majlis Mesyuarat di atas alasan-alasan berikut:

- (i) Peraturan yang menghalang pertanyaan oleh kerana sub judice tidak terpakai kepada kes-kes di luar Malaysia.
- (ii) Oleh yang demikian, tindakan sivil in rem oleh Jabatan Keadilan Amerika Syarikat tidak boleh menjadi asas untuk penolakan soalan ataupun seseorang Menteri dikecualikan daripada menjawab soalan tersebut atas alasan perkara itu sub judis.
- (iii) Perkara ini dibincangkan dalam "Buku Erskine May's Treaties on The Law, Privileges, Proceeding's and Usage of Parliament 24th Edition 2011" di mana 365 dimukasurat disebut seperti berikut:

Matters sub judice

By a resolution of the House, cases in which proceedings are active in United Kingdom courts shall not be referred to in any motion, debate or question (see pp 396, 441-443); though the House has further resolved to give Chair some discretion to allow reference to be made to matters awaiting or under jurisdiction in all civil courts in certain specified circumstances, **provided that there is no real and substantial danger of prejudice to the proceedings**. The 'sub judice rule' as it is called, also applied to matters before a coroner's court or a Fatal Accident Inquiry. If the subject-matter of the question is found to be, or become, sub judice of the questions has been given, the Member is asked to withdraw it, or the Speaker may direct it to be removed from the notice paper or refuse to allow it to be asked if it is on the Order Paper.

The rule does not apply to matters which are sub judice in courts of law outside Great Britain and Northern Island, nor to matters which are the subject of administrative inquiry.

- (iv) jadi dengan segala hormatnya, jelas bahawa keputusan Tuan Speaker yang berasaskan kepada alasan sub judice adalah bertentangan dengan praktis yang diamalkan berkenaan isu itu dan oleh yang sedemikian boleh dan perlu dikaji semula.
- 2. Seterusnya dengan merujuk kembali lagi kepada petikan di dalam buku Erskine May di atas adalah jelas bahawa **sekiranya pun prosiding tersebut di dalam negara ini**, Tuan Speaker dalam memutuskan isu sama ada ataupun tidak perkara ini dihalang kerana sub judice perlu menilaikan sama ada wujud ataupun tidak *"real and substantial danger of prejudice"* kepada prosiding tersebut.
  - (i) Dengan segala hormatnya untuk menimbang dan seterusnya membuat keputusan berkenaan perkara itu, saya berpendapat bahawa Tuan Speaker perlu:
    - (a) memberikan Ahli-ahli Parlimen peluang untuk didengar sebelum membuat sebarang keputusan berkenaannya.
    - (b) menyakinkan diri dengan rujukan penuh kepada prosiding Mahkamah tersebut dan seterusnya menimbangkan kesan soalansoalan yang ditanya kepada prosiding tersebut sebelum membuat keputusan tersebut.
- 2 (ii) Di dalam hal ini, saya memohon supaya Tuan Speaker menjelaskan sama ada ataupun tidak Tuan Speaker ada salinan dan sudah menimbangkan dengan mendalam semua kertas-kertas kuasa dalam prosiding DOJ tersebut (iaitu tuntutan dan jawapan-jawapan kepadanya sekiranya ada) untuk menyakinkan diri Tuan Speaker berkenaan faktafakta serta isu-isu yang berbangkit dalam perkara itu untuk membuat keputusan bahawa soalan-soalan itu adalah dihalang oleh perkara sub judice.
- 3 (i) seterusnya saya dengan segala hormatnya memohon rujuk kepada Peraturan 36(1) dan 23(1)(g) Peraturan Mesyuarat Dewan Rakyat di mana cukup jelas bahawa perkara yang perlu diputuskan adalah:
  - 23(1)(g) A question shall not be so drafted as to be likely to prejudice a case under trial, or be asked to any matter **which is sub judice**; dan
  - 36(2) Reference shall not be made to any matter which is sub judice in such a way might in the opinion of chair *prejudice the interests of parties thereto*"
- 3 (ii) Dengan segala hormatnya, menurut Peraturan tersebut Tuan Speaker perlu untuk menentusahkan "parties" kepada tindakan ini dan kepentingan mereka sebelum keputusan berkenaan prejudis yang mungkin timbul seakibat soalan yang diajukan itu.

Tuan Speaker,

Negara kami dilanda krisis dan segi wujudnya satu perkara yang melibatkan wang yang sangat besar yang kini menjadi topik perbincangan hangat bukan sahaja di Malaysia tetapi di seluruh dunia.

Perkara ini telahpun menyebabkan tindakan yang tegas diambil oleh negaranegara seperti Singapura, United Kingdom dan Amerika Syarikat manakala di negara kita tiada sebarang tindakan berkesan diambil terhadap mana-mana pihak sama sekali sehingga sekarang.

Perkara ini telahpun menyebabkan banyak soalan ditanya oleh rakyat Malaysia khususnya berkenaan corak pentadbiran Kerajaan kami dan pengendalian siasatan perkara ini oleh jabatan-jabatan seperti Jabatan Peguam Negara, PDRM dan SPRM.

Isu ini sudah semestinya menjadi satu isu berkepentingan awam dan amat sangat perlu dibahaskan di dalam Dewan Rakyat.

Keputusan Tuan Speaker dengan segala hormatnya mempunyai kesan penghalang perkara ini daripada dibahaskan secara transparen dan juga memprejudiskan kesemua pihak dengan amat sangat oleh kerana mereka kehilangan peluang untuk menyoal dan menjelaskan semua keraguan yang timbul di dalam Dewan Rakyat yang mulia ini untuk pengetahuan rakyat Malaysia secara keseluruhannya.

Saya juga merayu kepada Tuan Speaker supaya melihat kepada "precedent" yang akan dicapai melalui keputusan ini di mana daripada sekarang, mudah sekali untuk sesiapa menghalang sesuatu perkara itu dibangkitkan di Dewan Rakyat iaitu dengan memfailkan atau merujuk kepada prosiding di luar negara untuk tujuan itu.

Ini kepada saya bukan niat ataupun matlamat yang ingin dicapai oleh Peraturan Mesyuarat yang digubal untuk "enhance" dan bukannya "restrict" dengan izin, perbahasan perkara-perkara penting untuk negara kita di dalam Dewan Rakyat yang mulia ini.

Maka saya selaku Ahli Parlimen Puchong merayu supaya usul saya dibenarkan dibahas dan keputusan Tuan Speaker itu, dikaji semula dan diketepikan dengan serta merta.

[Perdana Menteri]

39. Tuan Sim Chee Keong [Bukit Mertajam] akan mencadangkan :-

Pada 1 November 2016 (Ruj. YPDR.08/4/1/9(20)) Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua telah memberi maklumbalas secara bertulis kepada saya berhubung usul saya untuk merujuk Yang Amat Berhormat Ahli Parlimen Pekan kepada Jawatankuasa Hak dan Kebebasan seperti yang diperuntukkan oleh Perkara 36(12), Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat ("Peraturan Mesyuarat"). Alasannya ialah, Ahli Pekan telah mengumumkan

perkara dalam Ucapan Bajet beliau pada 21 OKTOBER 2016 yang sama ada tidak terkandung ataupun berbeza dengan apa yang termaktub dalam Kertas Perintah 25 Tahun 2016 iaitu Anggaran Perbelanjaan Persekutuan 2017 ("Anggaran tersebut") seperti berikut:

"Setelah mengkaji dan mempertimbangkan usul Yang Berhormat berhubung dengan isu-isu yang dibangkitkan serta maklum balas yang dikemukakan, saya berpuas hati bahawa tiada kes prima facie wujud terhadap Yang Amat Berhormat Menteri Kewangan, Ahli Parlimen Kawasan Pekan. Ini adalah kerana Ucapan Bajet 2017 merupakan ucapan dasar yang melibatkan perancangan dan pelaksanaan projek/program Kerajaan bagi tahun kewangan yang akan datang. Sumber pembiayaan bagi pelaksanaan perancangan Kerajaan boleh ditanggung melalui Kumpulan Wang Disatukan, entiti seperti Badan Berkanun Persekutuan dan syarikat milik Kerajaan. Sekiranya pembiayaan adalah tidak daripada Kumpulan Wang Disatukan maka amaunnya tidak perlu dinyatakan dalam Anggaran Perbelanjaan Persekutuan yang dibentangkan."

Saya, dengan rendah diri, ingin menyatakan bahawa saya tidak bersetuju dengan keputusan Yang Berhormat Tan Sri tersebut.

Justeru, saya ingin mengusulkan agar keputusan Yang Berhormat Tan Sri dikaji semula menurut Perkara 43 Peraturan Mesyuarat tersebut berasaskan sebab-sebab berikut:

- Jelas ada perkara yang disebut dalam Ucapan Bajet tetapi tidak terkandung dalam Anggaran tersebut – dan ini diakui sendiri oleh Menteri Kewangan 2, Yang Berhormat Ahli dari Titiwangsa, dalam ucapan beliau pada 07 NOVEMBER 2016.
- II. Jelas ada perkara yang disebut dalam Ucapan tersebut dan ada terkandung dalam Anggaran tersebut tetapi nilai yang diperuntukkan adalah jauh berbeza antara kedua-dua dokumen. Ini juga diakui sendiri oleh Menteri Kewangan 2 dalam ucapan beliau yang disebut di atas.
- III. Walaupun Menteri Kewangan 2 telah cuba menjawab pertuduhan tersebut, namun, jawapan beliau tidak memadai untuk menjelaskan bahawa Ucapan Bajet itu TIDAK mengelirukan Majlis. Sebaliknya, penerangan beliau menunjukkan bahawa Ucapan Bajet yang sarat dengan retorik politik kepartian tersebut, penuh dengan amalan Bajet tidak telus, tidak teratur dan tidak mudah ditelitikan. Amalan sedemikian seterusnya akan menghalang urusan Parlimen.
- IV. Penjelasan terhadap pertuduhan, jika ada, perlu dijawab sendiri oleh Ahli yang membuat ucapan tersebut dan bukan oleh orang lain sebab pihak yang dirujuk adalah individu yang spesifik.

Oleh itu, demi integriti Parlimen yang mulia ini, saya merayu agar Yang Berhormat Tan Sri boleh mengkaji semula keputusan Yang Berhormat Tan Sri serta membenarkan usul asal saya.

[Perdana Menteri]

RISALAT-RISALAT YANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT (DEWAN RAKYAT)

<u>TAHUN</u> <u>2016</u>	RISALAT/DOKUMEN	<u>TARIKH</u> <u>DIBENTANGKAN</u>
ST.69	Akta Duti Timbal Balas Dan Anti Lambakan 1993 Dan Akta Kastam 1967 Perintah Kastam (Duti Anti -Lambakan) (Pelanjutan) 2016 P.U.(A) 107/2016 yang diwartakan pada 21 April 2016.	23 November 2016
ST.78	Akta Kastam 1967 Perintah Duti Kastam (Barang-barang Berasal dari Negeri-negeri ASEAN) (Tatanama Tarif Berharmonis ASEAN dan Perjanjian Perdagangan Barangan ASEAN) (Pindaan) (No.2) 2016 P.U (A) 114/2016 yang diwartakan pada 28 April 2016	23 November 2016
ST.79	Akta Kastam 1967 Perintah Duti Kastam (Barang-barang di Bawah Perjanjian Rangka Kerjasama Ekonomi Komprehensif Antara ASEAN dan China) (Tatanama Tarif Berharmonis ASEAN) (Pindaan) 2016 P.U.(A) 115/2016 yang diwartakan pada 28 April 2016	23 November 2016
ST.80	Akta Kastam 1967 Perintah Duti Kastam (Barang-Barang Berasal Dari Negeri-Negeri ASEAN) (Tatanama Tarif Berharmonis ASEAN) (Pindaan) (No.3) 2016. P.U (A) 189/2016 yang telah diwartakan pada 30 Jun 2016	23 November 2016
ST.81	Akta Kastam 1967 Perintah Duti Kastam (Pindaan) (No.2) 2016 P.U (A) 190/2016 yang diwartakan pada 30 Jun 2016	23 November 2016
ST.86	Akta Duti Timbal Balas Dan Anti Lambakan 1993 Dan Akta Kastam 1967 Perintah Kastam (Duti Anti-Lambakan) (Kajian Semula Pentadbiran) 2016 P.U.(A) 239/2016 yang diwartakan pada 14 September 2016	23 November 2016

<u>TAHUN</u> <u>2016</u>	RISALAT/DOKUMEN	<u>TARIKH</u> <u>DIBENTANGKAN</u>
ST.94	AKTA AUDIT 1957 -Perintah Audit (Pindaan Jadual Pertama) 2016	23 November 2016
ST.99	Akta Duti Timbal Balas dan Anti Lambakan1993 dan Akta Kastam 1967 Perintah Kastam (Duti Anti-Lambakan) (No.2) 2016. P.U (A) 144/2016 yang diwartakan pada 23 Mei 2016	23 November 2016
ST.100	Akta Pelindung 2006 dan Akta Kastam 1967 Perintah Kastam (Duti Pelindung Sementara) 2016. P.U.(A) 241/2016 yang diwartakan pada 23 September 2016.	23 November 2016
ST.101	Akta Pelindung 2006 dan Akta Kastam 1967 Perintah Kastam (Duti Pelindung Sementara) (No.2) 2016. P.U.(A) 242/2016 yang diwartakan pada 23 September 2016.	23 November 2016
ST.115	Akta Kastam 1967 [Seksyen 155(2)] Perintah Duti Kastam (Labuan) 2016 -P.U (A) 286/2016 yang diwartakan pada 31 Oktober 2016.	23 November 2016
ST.116	Akta Kastam 1967 [Seksyen 163b(2)] Perintah Duti Kastam (Langkawi) (Pindaan) 2016 -P.U (A) 287/2016 yang diwartakan pada 31 Oktober 2016.	23 November 2016
ST.117	Akta Kastam 1967 [Seksyen 163k(2)] Perintah Duti Kastam (Tioman) (Pindaan) 2016 -P.U (A) 288/2016 yang diwartakan pada 31 Oktober 2016.	23 November 2016
ST.118	Akta Eksais 1976 [Seksyen 91da(2)] Perintah Duti Eksais (Langkawi) 2016 -P.U (A) 283/2016 yang diwartakan pada 31 Oktober 2016.	23 November 2016

<u>TAHUN</u> <u>2016</u>	RISALAT/DOKUMEN	<u>TARIKH</u> <u>DIBENTANGKAN</u>	
ST.119	Akta Eksais 1976 [Seksyen 90a(2)] Perintah Duti Eksais (Labuan) 2016 -P.U (A) 284/2016 yang diwartakan pada 31 Oktober 2016.	23 November 2016	
ST.120	Akta Eksais 1976 [Seksyen 91i(2)] Perintah Duti Eksais(Tioman) (Pindaan) 2016 -P.U (A) 285/2016 yang diwartakan pada 31 Oktober 2016.	23 November 2016	
ST.121	Akta Cukai Barang Dan Perkhidmatan 2014 Perintah Cukai Barang dan Perkhidmatan (Pengenaan Cukai bagi Pembekalan Berkenaan Dengan Kawasan Ditetapkan) (Pindaan) 2016 P.U (A) 278 /2016 yang diwartakan pada 31 Oktober 2016.	23 November 2016	
ST.122	Akta Cukai Barang Dan Perkhidmatan 2014 Perintah Cukai Barang dan Perkhidmatan (Pembekalan Berkadar Sifar) (Pindaan) (No.2) 2016 P.U (A) 279 /2016 yang diwartakan pada 31 Oktober 2016.	23 November 2016	
ST.123	Akta Cukai Barang Dan Perkhidmatan 2014 Perintah Cukai Barang dan Perkhidmatan (Pelepasan) (Pindaan) 2016 P.U (A) 280 /2016 yang diwartakan pada 31 Oktober 2016.	23 November 2016	
ST.137	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Perbadanan Labuan Bagi Tahun 2015.	23 November 2016	
ST.142	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Lembaga Pelabuhan Kelang dan Lembaga Pelabuhan Melaka Bagi Tahun 2015.	23 November 2016	
ST.144	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Lembaga Pelabuhan Bintulu Bagi Tahun 2015.	23 November 2016	
ST.150	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Perbadanan Harta Intelek Malaysia (MyIPO) Bagi Tahun 2015.	23 November 2016	

<u>TAHUN</u> <u>2016</u>	RISALAT/DOKUMEN	<u>TARIKH</u> <u>DIBENTANGKAN</u>
ST.152	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Dewan Bahasa dan Pustaka Bagi Tahun 2015.	23 November 2016
ST.153	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN) Bagi Tahun 2015.	23 November 2016
ST.158	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Lembaga Wakaf Hindu Negeri Pulau Pinang Bagi Tahun 2015.	23 November 2016
ST.165	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Perbadanan Tabung Pembangunan Kemahiran (PTPK) Bagi Tahun 2015.	23 November 2016
ST.175	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Universiti Malaya Bagi Tahun 2015.	23 November 2016
ST.181	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS) Bagi Tahun 2015.	23 November 2016
ST.183	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM) Bagi Tahun 2015.	23 November 2016
ST.184	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Pusat Perubatan Universiti Malaya (PPUM) Bagi Tahun 2015.	23 November 2016
ST.185	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Perbadanan Tabung Pendidikan Tinggi Nasional (PTPTN) Bagi Tahun 2015.	23 November 2016
ST.194	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Lembaga Perindustrian Nanas Malaysia Bagi Tahun 2015.	23 November 2016
ST.195	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Lembaga Pertubuhan Peladang Bagi Tahun 2015.	23 November 2016
ST.196	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Yayasan Pelajaran Persatuan Peladang dan Pertubuhan Peladang MADA (YPPPM) Bagi Tahun 2015.	23 November 2016

<u>TAHUN</u> <u>2016</u>	RISALAT/DOKUMEN	<u>TARIKH</u> <u>DIBENTANGKAN</u>
ST.197	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia (LKIM) Bagi Tahun 2015.	23 November 2016
ST.198	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (FAMA) Bagi Tahun 2015.	23 November 2016
ST.200	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu (KADA) Bagi Tahun 2015.	23 November 2016
ST.201	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Lembaga Kemajuan Pertanian Muda (MADA) Bagi Tahun 2015.	23 November 2016
ST.202	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM) Bagi Tahun 2015.	23 November 2016

**UCAPAN-UCAPAN (PERATURAN MESYUARAT 17 BAHARU) (KAMAR KHAS)

Tarikh Ucapan		Ahli Yang Berucap		Tajuk Ucapan		Menteri Yang Bertanggungjawab	
1.	23.11.2016 (Rabu)	1.	YB Tuan Shamsul Iskandar@ Yusre Mohd Akin (Bukit Katil)	1.	Kerajaan Malaysia Perlu Segera Meratifikasi Perjanjian Perdagangan Senjta Berdasarkan Perjanjian Yang Ditandatangani Pada 2 April 2013 Di New York, Amerika Syarikat Susulan Dapatan Pesawat MH 17 Ditembak Jatuh.	1.	YB Menteri Luar Negeri
2.	23.11.2016 (Rabu)	2.	YB Tuan Wong Ling Biu (Sarikei)	2.	Bekalan Air Di Sarikei Dan Bintangor.	2.	YB Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah

^{**} Ucapan Di Bawah Usul Berkenaan Perkara Tadbir Kerajaan (Peraturan Mesyuarat